

akj

*vertrouwenspersonen
in de jeugdhulp*

Ken je rechten in de jeugdhulp

Rechten van jongeren die wonen in een groep

Inhoud

- 1 Voorwoord**
- 2 Waarom dit boekje?**
  - 2 Hoe gebruik je dit boekje
- 5 Wonen in een groep**
  - 5 Waarom woon je in een groep?
  - 7 Wat is een ondertoezichtstelling?
  - 8 Hoe lang duurt de uithuisplaatsing?
  - 12 Waarom een hulpverleningsplan?
  - 14 Wat mag op welke leeftijd?
- 17 De regels van de groep**
  - 17 Wat zijn huisregels?
  - 18 Wat zijn groepsregels?
  - 19 Als jij je afspraken niet nakomt
  - 20 Time-out of voortijdige beëindiging van de plaatsing
- 23 Welke rechten heb je?**
- 35 Wat kan de vertrouwenspersoon voor je doen?**
- 39 Wat betekent...?**
- 43 Meer weten?**
  - 43 Belangrijke adressen

Voorwoord

Als je niet thuis woont, heb je al heel wat mee-gemaakt. In de instelling voor jeugdhulp waar je nu bent, willen ze je goed helpen. Wat jij van hen mag verwachten en wat er van jou wordt verwacht, hebben wij voor je op een rij gezet. Thaïn en Jaimy van de jongerenraad Jeugdformaat en Mariska van de jongerenraad Trivium Lindenhof hebben ons geholpen om dit boekje te schrijven. Samen vertellen we jou wat je rechten en plichten zijn. Dat is soms best ingewikkeld. Dus als je nog vragen hebt, kun je terecht bij een van onze vertrouwenspersonen. Die zijn er voor jou. Wat ze precies voor je kunnen betekenen staat ook in dit boekje. Lees het maar (het hoeft niet in één keer uit), dan weet je echt al veel meer.

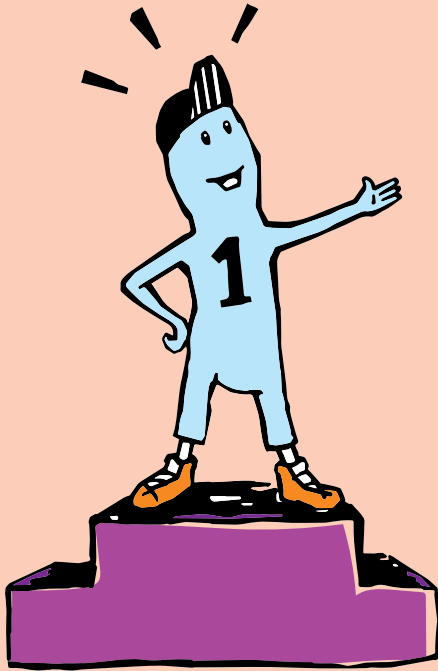
Jenine Timmers

Directeur AKJ

ALS HET LIJKT OF NIEMAND
 NAAR JE LUISTERT
 WEET DAN ER KOMT EEN DAG
 DAT ZE VRAGEN HOE HET KOMT
 DAT JIJ HET ZO VER HEBT GEBRACHT.

Wonen in een groep

Waarom woon je in de groep?

Er kunnen verschillende redenen zijn waarom je niet meer thuis woont, maar in een groep. Soms hebben je ouders³ hulp gezocht, soms jijzelf, of jullie allebei. Jij, je ouders, je hulpverleners en de gemeente nemen samen het besluit dat jij recht hebt op hulp en uit huis gaat wonen. Dit noem je een 'vrijwillige' uithuisplaatsing.

Je kan ook 'gedwongen' uit huis geplaatst worden. Als de jeugdbeschermer (gezinsvoogd)⁴ vindt dat

3 Met je 'ouders' bedoelen we in dit boekje de persoon of de personen die gezag over jou uitoefent of uitoefenen. Meestal hebben je ouder(s) het gezag. Heb je geen ouders meer, of heeft de kinderrechter het gezag bij hen weggehaald, dan oefent een voogd het gezag over je uit. Degene die het gezag over je uitoefent wordt wel de wettelijk vertegenwoordiger genoemd.

4 Jeugdbescherming, de Raad voor de Kinderbescherming of het Openbaar Ministerie kunnen de kinderrechter vragen om een machtiging uithuisplaatsing.

je niet meer thuis kunt wonen, kan hij of zij⁵ de kinderrechter vragen of je ergens anders mag wonen. Als de kinderrechter het daarmee eens is, kan hij een machtiging uithuisplaatsing afgeven. Daarmee heeft de jeugdbeschermer het recht om je uit huis te plaatsen.

Maar de kinderrechter vindt jouw mening en die van je ouders belangrijk. Als je 12 jaar of ouder bent nodigt de rechter jou uit om te komen. Je mag dan zeggen wat jij er van vindt.

Daarna neemt de kinderrechter pas een beslissing. Je hebt het gesprek met de kinderrechter alleen. Je ouders en de hulpverleners zijn daar niet bij. Je kunt dan je mening geven over je problemen en over je uithuisplaatsing. Je kunt de rechter gewoon in je eigen woorden vertellen wat je er van vindt. Je bent niet verplicht om te komen, je kan ook een brief sturen naar de kinderrechter met je wensen.

Nadat de kinderrechter iedereen heeft gehoord, beslist hij of je uit huis geplaatst mag worden.

---

⁵ We gebruiken voor de leesbaarheid 'hij' of 'zijn', maar het kan natuurlijk ook 'zij' of 'haar' zijn.

Let op! • *Een gedwongen uithuisplaatsing kan alleen als je een ondertoezichtstelling hebt.*

Tip → **Het is goed om het gesprek met de kinderrechter voor te bereiden. Vind je dit moeilijk, vraag om hulp bij de groepsleiding, jeugdbeschermer of vertrouwenspersoon.**

Wat is een ondertoezichtstelling?

Als het thuis niet goed gaat, kan de kinderrechter een ondertoezichtstelling (OTS) uitspreken. Dat gebeurt op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming die eerst onderzoek doet naar de situatie bij jou thuis.

Beslist de kinderrechter dat er een OTS komt, dan kan hij hulpverlening verplicht opleggen. Je krijgt dan een jeugdbeschermer (gezinsvoogd). De jeugdbeschermer gaat met jou en je ouders uitzoeken welke hulp nodig is. Soms blijft een jongere gewoon thuis wonen tijdens een OTS. Maar in andere gevallen vindt de jeugdbeschermer het nodig dat je ergens anders gaat wonen. In dat geval vraagt hij de kinderrechter om een machtiging tot uithuisplaatsing.

Hoe lang duurt de uithuisplaatsing?

1. Vrijwillige uithuisplaatsing

De plaatsing op de groep duurt zolang jij en je ouders denken dat het nodig is.

Het kan gebeuren dat jij en je ouders het niet met elkaar eens zijn. Soms is de hulpverlening het niet eens met jullie besluit om niet langer in de groep te wonen. In die gevallen kan de hulpverlener aan de Raad voor de Kinderbescherming vragen om te onderzoeken of het nodig is om je onder toezicht te stellen en of de uithuisplaatsing nog langer nodig is. De kinderrechter beslist uiteindelijk hierover.

2. Gedwongen uithuisplaatsing

De kinderrechter beslist hoe lang je plaatsing duurt, dat heet een machtiging. Deze machtiging mag in ieder geval niet langer dan een jaar duren. Na een jaar moet er altijd opnieuw gekeken worden of de uithuisplaatsing nog nodig is.

Aan het einde van de machtiging zijn er twee mogelijkheden:

- Je mag weg van de groep en gaat bijvoorbeeld terug naar huis.
- Je blijft op de groep wonen, omdat de kinderrechter je machtiging verlengt.

Verlenging

De instelling waar je geplaatst bent, mag niet zelf beslissen dat je langer moet blijven. Als je machtiging ophoudt, vraagt Jeugdbescherming de kinderrechter om verlenging.

Ook bij een verlenging roept de rechtbank jou en je ouders op om je mening te geven. Pas daarna beslist de kinderrechter of hij je machtiging verlengt. Ook in de nieuwe machtiging staat weer hoe lang deze geldig is. Voor elke verlenging geldt dezelfde procedure.

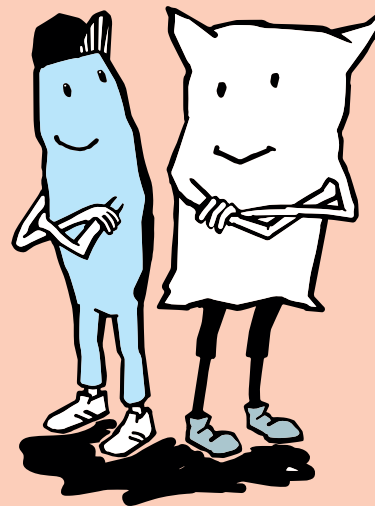
-
- Let op!** • *Als de machtiging drie maanden niet is gebruikt, is de machtiging niet meer geldig. Bijvoorbeeld: de kinderrechter heeft gezegd dat je uit huis geplaatst moet worden. Er is op dat moment geen plek op een groep. Als er na drie maanden*

nog steeds geen plek is, is de machtiging niet meer geldig. Dan moet er een nieuwe machtiging worden gevraagd aan de kinderrechter. Er kan in die drie maanden veel veranderd zijn, daarom moet de kinderrechter opnieuw beoordelen of een nieuwe machtiging uithuisplaatsing nodig is.

Tip → Het kan gebeuren dat je een groot conflict hebt met je ouders, bijvoorbeeld over de omgangsregeling. Je kunt de kinderrechter dan vragen om een *bijzonder curator* te benoemen die voor jouw belangen op komt. Wil je hier meer over weten, vraag dit dan aan de vertrouwenspersoon.

notities

HALLO, KIJK HIER. IK BEN JE KUSSEN
MIJ MAG JE ALLES ZEGGEN
JE MAG SCHELDEN, HUILEN, LACHEN
MIJ HOEF JE NOOIT IETS UIT TE LEGGEN.

Waarom een hulpverleningsplan?

Iedere jongere krijgt een eigen hulpverleningsplan of een familiegroepsplan. Het (familiegroeps)plan wordt opgesteld samen met jou, de hulpverleners, je ouders en de mensen die belangrijk voor je zijn. In het plan staat welke problemen er zijn en hoe jullie deze problemen samen gaan aanpakken. Er staat bijvoorbeeld in welke dingen je de komende maanden gaat leren, welke hulp je krijgt, hoe de contacten met je ouders gaan lopen, naar welke school je gaat, welk werk je gaat doen en of hoe vaak je naar huis mag of bij je vriend(in) mag logeren.

Het hulpverleningsplan kun je zien als een TomTom, het wijst jou en de instelling de weg: Wat is je startpunt, wat is je doel, langs welke weg bereik je dat doel en wie kan je daarbij helpen.

Terwijl je in de instelling bent, kan er natuurlijk van alles veranderen. Daarom moet de instelling het hulpverleningsplan regelmatig met jou en je ouders bespreken. Bijvoorbeeld als je nieuwe

dingen hebt geleerd, als je de school hebt afgemaakt, of als je extra hulp nodig hebt. Want bij iedere belangrijke verandering moet je hulpverleningsplan worden aangepast.

Tip → Ben je het niet eens met het plan, bespreek dit dan met de groepsleiding.

Als je weg gaat uit de instelling, wordt het hulpverleningsplan afgesloten met een eindrapportage. Daarin staat wat er in de instelling is gebeurd en wat je hebt geleerd.

-
- Let op!**
- *Het is belangrijk dat jij en je ouders de regie hebben over het plan. In overleg met jullie wordt het plan opgesteld.*
  - *Sommige instellingen gebruiken een andere naam voor het hulpverleningsplan, bijvoorbeeld behandelplan, plan van aanpak, werkplan, perspectiefplan, toekomstplan of handelingsplan.*

Tip → Je mag je hulpverleningsplan altijd inzien! Vraag er naar bij de groepsleiding, ambulant hulpverlener of jeugdbeschermer.

Wat mag op welke leeftijd?

Er geldt geen minimumleeftijd voor wonen in een groep in de Jeugdhulp. Ook jonge kinderen, die nog geen twaalf jaar oud zijn, hebben recht op jeugdhulp en kunnen in een groep wonen.

18 jaar Als je **achttien** jaar wordt ben je volgens de wet meerderjarig. Je hebt dan nog steeds recht op jeugdhulp. Je mag ook nog op de groep wonen. Als je al vóór je achttiende jaar jeugdhulp hebt, kan de jeugdhulp doorlopen en dus ook het wonen in een groep. Belangrijk is dat je deze hulp nog nodig hebt en hiermee instemt.

Ben je nog geen achttien, dan hebben je ouders het ouderlijk gezag. Dit betekent dat je ouders verantwoordelijk zijn en belangrijke beslissingen over je mogen nemen. Zo bepalen je ouders bijvoorbeeld waar en bij wie je woont.

Hoe ouder je wordt, hoe meer dingen jezelf kan regelen. In de jeugdhulp is hier rekening mee gehouden. Tot de leeftijd van 12 jaar bepalen je ouders alles. Vanaf je 12e jaar tot je 16e jaar mag

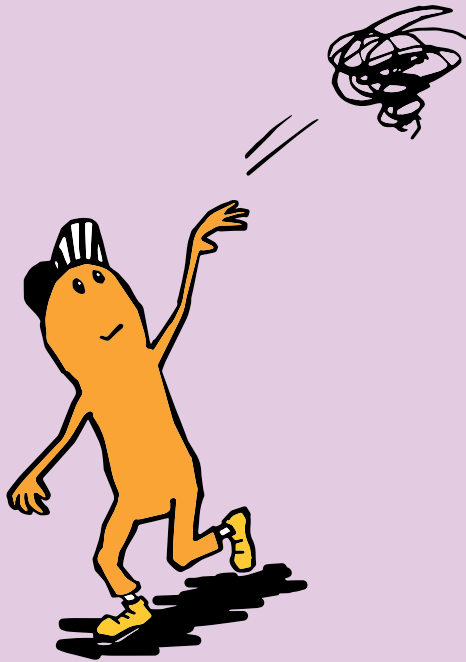
je ook zelf je mening geven. De instelling moet met jou én met je ouders overleggen over het hulpverleningsplan. Je ouders hebben het recht om je dossier in te zien.

16 jaar Een belangrijke leeftijdsgrens is je **zestiende** verjaardag. Ben je eenmaal zestien jaar, dan hoeft de instelling alleen nog met jou te overleggen. En mag jij bepalen of je ouders je dossier nog mogen inzien.

Dat de instelling volgens de wet niet meer verplicht is om met je ouders te overleggen, betekent niet dat er geen contact is tussen de instelling en je ouders. Als het belangrijk is voor jou, zal de instelling ook na je zestiende jaar met je ouders overleggen. Bijvoorbeeld over de rol die je ouders in jouw leven kunnen spelen en hoe ze je kunnen helpen.

Let op! • *Als je een ondertoezichtstelling hebt, blijft je jeugdbeschermer na je zestiende verjaardag wel bepalend bij de hulp. Een ondertoezichtstelling eindigt pas als je achttien jaar wordt.*

SOMS STORMT HET IN JE HOOFD
 HET REGENT STEEDS GEDACHTEN
 WIL JE DAT HET SNEL WEER OPKLAART?
 GA DAN NIET ZITTEN WACHTEN.

De regels van de groep

Wat zijn huisregels?

Iedere instelling moet huisregels hebben. Huisregels gaan over de dagelijkse zaken die gelden voor alle jongeren die in een groep wonen van die instelling.

In de huisregels staan in ieder geval afspraken over:

- bezoektijden en regels die gelden voor het ontvangen van bezoek
- gebruik van telefoon
- welke spullen verboden zijn, zoals wapens, drugs en alcohol
- roken
- versturen en ontvangen van post
- meedoen aan groepsactiviteiten
- schoonhouden van je kamer

De huisregels horen op papier te staan. Meestal krijg je de huisregels meteen als je in de instelling

komt. Is dat niet gebeurd, vraag er dan naar bij de groepsleiding.

Tip → Als er veel jongeren in de groep ontevreden zijn over de groepsregels, ga daarover dan in gesprek met de groepsleiding. Bijvoorbeeld tijdens een huisvergadering of een speciale bijeenkomst hierover. De vertrouwenspersoon kan je hierbij helpen.

Wat zijn groepsregels?

Sommige instellingen hebben ook eigen regels voor iedere groep. In de groepsregels staan bijvoorbeeld de bedtijden, regels over corvee, etenstijden, enzovoort. Soms staan de groepsregels op papier, in andere gevallen bestaan ze wel maar zijn ze niet opgeschreven.

Tip → Regels die in de groep gelden, maar niet op papier staan, kun je ook bespreken met de groepsleiding of in de huisvergadering.

Als jij je afspraken niet nakomt

Als je regels overtreedt of je niet houdt aan afspraken, kan dat gevolgen hebben. De straf moet passen bij wat je fout hebt gedaan. Bijvoorbeeld:

- Als je met opzet iets vernielt in huis, is het normaal dat je bijdraagt in de kosten om de schade te vergoeden.
- Als je weigert je taak te doen, is het normaal dat je voor straf een extra taak moet doen.

Tip → Als je vindt dat de straf niet redelijk is, bespreek dit dan met de hulpverleners. Kom je er niet uit, dan kun je altijd de hulp van de vertrouwenspersoon invoeren.

De groepsleiding mag je niet vastpakken en vasthouden (fysiek ingrijpen). Er is een uitzondering op deze regel, wanneer onmiddellijk ingrijpen noodzakelijk is. Hierbij kan je denken aan situaties waarin je zo 'uit je dak gaat' dat je gevaarlijk bent voor jezelf, voor andere jongeren van de groep of voor de groepsleiding. In de instelling moeten regels zijn over fysiek ingrijpen. Deze regels kun je opvragen.

Time-out of voortijdige beëindiging van de plaatsing

Het kan voorkomen dat je tegen je zin uit het huis of de groep geplaatst wordt. Dit kan op twee manieren: door een time-out of door het beëindigen van je plaatsing.

Time-out

Een time-out wil zeggen dat je tijdelijk (niet meer dan een paar dagen) uit het huis of de groep wordt geplaatst. Je plaats binnen het huis of de groep blijft wel vrij voor jou. De time-out is dan bedoeld om je iets te leren.

De instelling blijft wel verantwoordelijk voor jou en moet daarom voor de volgende dingen zorgen:

- Je hulpverlener of je jeugdbeschermer (en je ouders) moeten weten dat je een time-out hebt.
- Je hebt een plaats nodig om te slapen.
- De time-out mag niet te lang duren en er moet in je dossier staan waarom de time-out wordt gegeven en hoe lang deze duurt.
- Je mentor moet contact met jou blijven houden.

Einde van de plaatsing

De instelling kan je verblijf in een groep kan ook eerder stoppen omdat de behandeling niet lukt. Dit is niet bedoeld als straf. Belangrijk is dat de instelling een aantal dingen heeft gedaan:

- Je hulpverlener of je jeugdbeschermer en je ouders moeten weten dat de instelling van plan is om jouw verblijf te beëindigen.
- Je hulpverlener of jeugdbeschermer moeten op tijd geïnformeerd worden, zodat hij jou (en je ouders) kan helpen zoeken naar een andere plek of een andere oplossing.

Tip → Als je vindt dat de time-out of de beëindiging van de plaatsing op de groep niet redelijk is, bespreek dit dan met de hulpverleners. Kom je er niet uit, dan kun je altijd de hulp van de vertrouwenspersoon inroepen.

notities

Rechten op een rijtje

1. Recht op informatie
2. Recht op inzage, kopie, correctie en eigen mening
3. Recht op privacy
4. Zakgeld
5. Bezoek
6. Jouw kamer
7. Geloof
8. Recht op inspraak
9. Recht op onderwijs
10. Recht op reglementen en protocollen
11. Recht om te klagen

Welke rechten heb je?

Als je in een groep woont heb je als jongere een aantal rechten.

1. Recht op informatie

Je hebt het recht om te weten wat er met jou in de instelling gebeurt. Zo moet de instelling overleg met je voeren over het hulpverleningsplan en over veranderingen daarin.

Let op! • *Als je nog geen zestien jaar bent, hebben ook je ouders recht op informatie en moet ook met hen overleg worden gevoerd over (wijzigingen in) het hulpverleningsplan.*

2. Recht op inzage, kopie, correctie en eigen mening

Het hulpverleningsplan wordt bewaard bij alle andere gegevens die de instelling over jou vastlegt. Al deze gegevens bij elkaar noem je het (elektronisch of papieren) dossier. Je hebt recht op *inzage* in je dossier. Ook heb je recht op een *kopie* van je dossier.

Ben je het niet eens met een mening die over jou in het dossier staat, dan heb je er recht op dat in het dossier komt te staan dat jij het er niet mee eens bent. Staat er bijvoorbeeld dat je door gebrek aan inzet je school niet hebt afgemaakt, dan kun je in je eigen verklaring zetten dat het afbreken van school niet kwam door gebrek aan inzet maar bijvoorbeeld door problemen thuis.

Als er fouten in je plan staan dan moet dit gewijzigd worden. Het gaat dan om feitelijke onjuistheden. Bijvoorbeeld je geboortedatum klopt niet, of de datum dat je uit huis bent geplaatst is niet juist.

Ook de eindrapportage moet de instelling met je bespreken. Ben je het er op een bepaald punt niet mee eens dan blijft die tekst wel gewoon staan. Jouw mening, waarom je het er niet mee eens bent, moet ook in de rapportage komen te staan.

Tip → Je kunt de vertrouwenspersoon altijd advies vragen over hoe je dit aan moet pakken.

Let op! • *Ben je nog geen zestien jaar, dan hebben ook je ouders recht om je dossier in te zien, een kopie te krijgen en correcties door te geven. Ze kunnen hun mening laten vastleggen als ze het met bepaalde zaken niet eens zijn. Wil je niet dat je ouders bepaalde informatie over jou in het dossier kunnen lezen? Bespreek dit dan met je mentor of voogd.*

3. Recht op privacy

Als je zestien jaar of ouder bent, kan de instelling normaal gesproken alleen met je ouders overleggen als jij daar toestemming voor geeft. Ben je jonger dan zestien jaar en wil je dat je ouders bepaalde informatie over jou niet te horen krijgen, overleg hierover dan met je mentor (of met de gedragswetenschapper of jeugdbeschermer).

Als je onder toezicht bent gesteld moeten groepsleiding en de andere mensen in de instelling regelmatig aan de jeugdbeschermer en aan de kinderrechter laten weten hoe het met je gaat. Voordat ze informatie over jou geven, moeten ze dit eerst met jou bespreken.

Let op! • *Bij een ondertoezichtstelling kan je jeugd-beschermer bij anderen informatie opvragen die van belang is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling. Bijvoorbeeld op school, of bij een hulpverlener. De jeugdbeschermer moet dit wel vooraf met je bespreken maar hij heeft hiervoor geen toestemming van jou nodig.*

Het is ook belangrijk dat jij je persoonlijke en waardevolle spullen goed op kunt bergen. De instelling moet hiervoor zorgen, bijvoorbeeld door je een kast te geven die je op slot kan doen.

4. Zakgeld

In (bijna) alle instellingen krijg je zakgeld. Hoeveel je krijgt, hangt meestal af van de groep waar je in zit en van je leeftijd. De wet geeft hier geen regels over. Op de website van het NIBUD (www.nibud.nl) staat meer over de hoogte van het zakgeld. Iedere instelling heeft haar eigen regels. Vraag er naar bij de groepsleiding.

Let op! • *De groepsleiding mag je niet 'straffen' door je zakgeld in te houden, bijvoorbeeld omdat je je niet aan de huisregels hebt gehouden. Je zakgeld mag wel worden ingehouden als je schade moet vergoeden omdat je iets vernield hebt. Als je bijvoorbeeld een rookmelder kapot hebt gemaakt.*

5. Bezoek

In overleg met de instelling, jou en je ouders worden afspraken gemaakt over wie er op bezoek mogen komen, hoe vaak en hoe lang.

Let op! • *Als je onder toezicht bent gesteld dan kan de jeugdbeschermer het contact met je ouder beperken. Dit moet op papier staan.*

6. Jouw kamer

Alleen als er een hele goede reden voor is, mag de groepsleiding je kamer of kast controleren. Bijvoorbeeld als de instelling denkt dat je wapens of drugs op je kamer bewaart. De controle van je kamer of je kast mag alleen gebeuren als je er zelf bij bent.

7. Geloof

Als je volgens jouw geloof op vaste tijden moet bidden, of bepaalde dingen niet mag eten, dan moet de instelling daar rekening mee houden.

8. Recht op inspraak

Jouw mening is belangrijk als het gaat over zaken die jou aangaan. Het is een recht om mee te praten en te denken over je eigen hulpverleningsplan, het beleid op de groep of over de hulp die aangeboden en ingekocht wordt.

Op de groep is meestal een huisvergadering. Daarin kun je allerlei dingen bespreken zoals het eten, hoe je met elkaar omgaat, welke activiteiten jullie samen doen.

Een belangrijke vorm van inspraak is de cliëntenraad/jongerenraad. Iedere instelling moet een cliëntenraad hebben, waarin jongeren en ouders zitten. In de cliënten/jongerenraad wordt met de leiding van de instelling gepraat over de gang van zaken. Sommige instellingen hebben twee raden: een jongerenraad en een ouderraad. Vraag aan de groepsleiding hoe dat in jouw instelling zit en hoe je kunt mee doen. In een jongerenraad kun je

alles bespreken wat van belang is voor je verblijf in de groep: meer of ander eten, zakgeld, muziek, activiteiten die jullie samen doen, hoe de groepsleiding met jullie omgaat, enzovoort.

Tips

- **Is er geen huisvergadering dan kun je de groepsleiding vragen om je te helpen bij het organiseren van een huisvergadering.**
- **Is er geen jongerenraad, dan kun je de groepsleiding vragen om je te helpen bij het oprichten van een jongerenraad.**
- **Lukt dit niet, of vind je dit moeilijk? Vraag de vertrouwenspersoon om advies en hulp.**

9. Recht op onderwijs

Je hebt recht op onderwijs en je bent verplicht om naar school te gaan.

10. Recht op reglementen en protocollen

Je hebt recht op een kopie van de regels, protocollen en reglementen die in de instelling gelden, zoals de huis- en groepsregels en het privacy-reglement. Als je ze niet hebt gekregen, vraag er dan naar bij de groepsleiding.

11. Recht om te klagen

Als je vindt dat de instelling je niet eerlijk behandelt, of dat ze niet voldoende rekening houden met je rechten, kun je daarover klagen. Je kunt je klachten bespreken met je mentor of manager. Een gesprek is vaak al genoeg om een probleem op te lossen. Je hebt altijd het recht om met je klacht naar de klachtencommissie te gaan. Wil je dat je klacht door een klachtencommissie wordt behandeld, dan moet je je klacht opschrijven en bij de klachtencommissie inleveren. De groepsleiding kan je daarbij helpen. Heb je liever hulp van iemand van buiten de instelling, dan kun je een beroep doen op de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon kan je helpen met de klachten op te schrijven.

De klachtenprocedure

Als een klacht bij de klachtencommissie binnenkomt, kan de commissie in overleg met jou eerst kijken of het probleem opgelost kan worden door *bemiddeling*. Dit wil zeggen dat er een gesprek komt tussen jou en de medewerker over wie je klaagt. Wil je geen bemiddeling of lost dat niets op, dan gaat de klachtencommissie de klacht officieel behandelen. In de meeste gevallen word

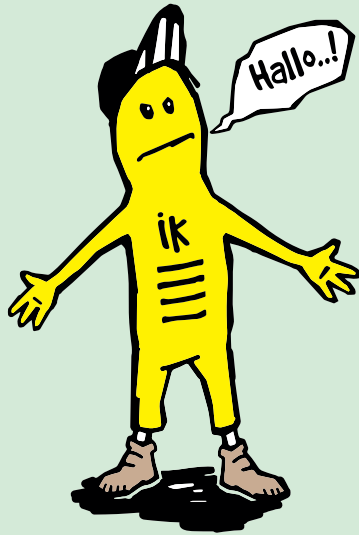
je dan uitgenodigd om je verhaal te vertellen bij de klachtencommissie. Ook de medewerker over wie je klaagt, krijgt de gelegenheid om zijn mening te geven. Een paar weken later komt de klachtencommissie met een uitspraak over je klacht. In deze uitspraak maakt de klachtencommissie duidelijk of je (gedeeltelijk) gelijk hebt met je klacht of niet.

Tip → Je hebt rechtstreeks toegang tot de klachtencommissie. De groepsleiding kan je niet verplichten om eerst je klacht bij hen in te dienen. Natuurlijk is het handig om je onvrede eerst te bespreken met de groepsleiding en om te kijken of je samen een oplossing kunt vinden. Maar als je naar de klachtencommissie wilt kan dat altijd, ook al vindt de groepsleiding dat geen goed idee.

- Let op!** • *In de meeste instellingen is de klachtencommissie onafhankelijk (in ieder geval is de voorzitter onafhankelijk). Onafhankelijk wil zeggen dat de leden van de klachtencommissie niet in dienst zijn van de instelling. Ze komen 'van buiten'.*

JIJ BENT JEZELF, VOOR HONDERD PROCENT
 JE KUNT NIET IEMAND ANDERS WEZEN
 MAAR SOMS VOELT HET ALSOF MENSEN
 EERST JE GEBRUIKSAANWIJZING
 MOETEN LEZEN.

Wat kan de vertrouwenspersoon voor je doen?

Een vertrouwenspersoon luistert naar jouw verhaal. Hij kan je informatie en advies geven bij het oplossen van problemen en klachten. Als jij dat wilt, kan hij je ook helpen bij het onder woorden brengen van je klacht en bij het voeren van een gesprek daarover met de groepsleiding.

Ga je uiteindelijk een officiële klacht indienen, dan kan de vertrouwenspersoon je helpen bij het opschrijven van de klacht. Als je dat fijn vindt, kan de vertrouwenspersoon ook mee gaan als je bij de klachtencommissie je verhaal gaat doen.

Kan ik de vertrouwenspersoon echt vertrouwen?

De vertrouwenspersoon stapt niet zomaar met jouw verhaal naar de groepsleiding of naar je ouders. Als je de vertrouwenspersoon iets vertelt dat gevaarlijk is voor jou of de mensen om je heen dan is de vertrouwenspersoon verplicht daar iets

mee te doen. De vertrouwenspersoon bespreekt dit altijd eerst met jou. Er gebeurt niets buiten jou om.

Bovendien, de vertrouwenspersoon is onafhankelijk. Dit wil zeggen dat hij niet in dienst is van de instelling. Hij werkt voor het AKJ of Zorgbelang.

Iedere instelling moet er voor zorgen dat je terecht kunt bij een onafhankelijk vertrouwenspersoon. Meestal komt de vertrouwenspersoon op vaste tijden op de groep. Je mag de vertrouwenspersoon ook altijd bellen voor het maken van een afspraak.

- Let op!**
- *Ook al gelden er belafspraken, je hebt (op normale tijden van de dag) altijd het recht om te bellen met de vertrouwenspersoon.*

JIJ HEBT EEN HELE MOOIE NAAM
EEN NAAM ALS EEN CADEAUTJE
WEES ER TROTS OP, WANT JE KREEG HEM
MISSCHIEF WEL VAN JE GROOTJE.

AL DIE REGELS OP DE GROEP
JE MOET JE AAN VAN ALLES HOUDEN
MAAR WEET JE, RECHTEN HEB JE ÓÓK
DIT BOEKJE HELPT. DUS GOED ONTHOUDEN.

Wat betekent...?

Bijzonder curator →

Iemand die je kan helpen in een conflict met je ouders of voogd. Als je een echt probleem of conflict hebt met je ouders, kan je de kinderrechter vragen om een bijzonder curator te benoemen. De bijzonder curator zal eerst proberen om in gesprekken met jou en je ouders het conflict op te lossen. Lukt dit niet, dan kan het tot een procedure komen over het conflict. In de procedure word je vertegenwoordigd door je bijzonder curator. Hij komt voor jou op.

Gezag →

Zeggenschap over een kind of een jongere tot achttien jaar. Meestal hebben je ouders gezag over jou. Het gezag eindigt automatisch als je achttien wordt.

Jeugdbeschermer (gezinsvoogd) →

Medewerker van Jeugdbescherming. Als je onder toezicht bent gesteld, praat en beslist de jeugd-

beschermer mee over je opvoeding met jou en je ouders. Jeugdbescherming wordt ook wel gecertificeerde instelling genoemd.

Hulpverleningsplan →

Het plan waarin de instelling beschrijft welke problemen je hebt en hoe je deze problemen samen met de instelling gaat oplossen. Er staat in welke dingen je gaat leren, welke hulp je krijgt en hoe de contacten met je ouders gaan lopen. Er staat ook in naar welke school je gaat, welk werk je gaat doen en of hoe vaak je naar huis mag of bij je vriend(in) mag logeren.

Kinderrechter →

Rechter die zich op de rechtbank speciaal bezighoudt met zaken van kinderen en jongeren. De kinderrechter beslist bijvoorbeeld over een ondertoezichtstelling, of een machtiging uithuisplaatsing. Maar ook over de straf die een jongere krijgt als hij een misdrijf heeft gepleegd.

Klachtencommissie →

Commissie van minstens drie leden. De voorzitter van de klachtencommissie is onafhankelijk. Hij werkt niet voor de instelling waar jij woont. De klachtencommissie behandelt klachten van jongeren en hun ouders over (medewerkers van) de instelling.

Machtiging uithuisplaatsing →

Schriftelijke toestemming van de kinderrechter om je in een instelling voor jeugdhulp of in een pleeggezin te plaatsen. Een machtiging uithuisplaatsing is maximaal een jaar geldig, daarna kan de machtiging door de kinderrechter worden verlengd.

Time-out →

Het besluit dat je tijdelijk uit het huis of de groep wordt geplaatst.

Verlengen machtiging uithuisplaatsing →

Besluit van de kinderrechter om een machtiging langer geldig te maken zodat je langer op de groep kunt blijven.

Vertrouwenspersoon →

Persoon die niet voor de instelling werkzaam is maar die wel regelmatig de groepen bezoekt. De vertrouwenspersoon geeft je informatie en advies en kan je helpen bij problemen en klachten.

Voogd →

De persoon die gezag over jou uitoefent tot je achttien jaar bent. De kinderrechter benoemt een voogd als je ouders er niet meer zijn of als je ouders geen gezag over je uit mogen oefenen.

Wettelijk vertegenwoordiger →

De persoon die gezag over je uitoefent totdat je achttien jaar bent. Meestal zijn je beide ouders je wettelijk vertegenwoordigers. Oefent een voogd het gezag over je uit, dan is hij je wettelijk vertegenwoordiger.

Meer weten?

In dit boekje staat in het kort hoe het zit met je rechten en plichten als je in een groep woont. Vaak hebben instellingen zelf ook folders over bijvoorbeeld het recht om je dossier te lezen en de klachtprocedure. Daarin vind je meer informatie. Vraag er naar bij de groepsleiding.

Belangrijke adressen

- **AKJ vertrouwenspersonen (ook voor Zorgbelang)**
www.akj.nl
T 088 5551000
- **Juridisch loket**
www.juridischloket.nl
T 0900 8020
- **Kindertelefoon**
www.kindertelefoon.nl
T 0800 0432
- **Kinderombudsman**
www.dekinderombudsman.nl
T 0800 8765432

Dit boekje is een uitgave van

AKJ – vertrouwenspersonen in de jeugdhulp

www.akj.nl

E info@akj.nl

T 088 5551000

samenstelling tekst

Mr. Lydia Janssen en Mr. Mireille Gommans

tekstredactie & gedichtjes

Melle Dotinga, www.theausbilders.com

vormgeving & illustraties

Hetty Peeters, www.hettypeeters.nl

productiecoördinatie

Ingrid Verver

drukwerk

Jubels, www.jubels.nl

© AKJ, 2016

GEKLETS, GERUZZIE, VEEL GEDOE
SOMS BEN JE ZO ONTZETTEND MOE
SLAAP MAAR, VERGEET EVEN DE REST
DAARNA BEN JIJ WEER OP JE BEST.

akj

*vertrouwenspersonen
in de jeugdhulp*

